

ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
วิทยาเขตศูนย์กลาง

IMPACTED FACTORS TOWARD VIRTUE AND ETHICS OF STUDENTS AT RAJAMAMANGALA
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY ISAN

นิลubl วิโรจน์ผดุงพงศ์

Nilubon Weerotpudungpong

สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

nilubonwee@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยนี้ คือ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษา การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม โดยจำแนกตามเพศ อายุและระดับชั้นปี และการศึกษาแนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน จากนั้นทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งจะทำการสุ่มจากนักศึกษาจากชั้นปีที่ 1-4 เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรที่ทำการศึกษา มีค่า IOC (Item-Objective Congruence Index) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 และการหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.82

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ของปัจจัยภายในได้แก่ ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ผลการวิจัยตามสมมติฐาน สรุปได้ดังนี้ 1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน 2. นักศึกษาอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และ 3. นักศึกษาที่มีระดับชั้นปี ที่เรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลในการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สำหรับแนวทางการส่งเสริมควรเริ่มที่สมาชิกในครอบครัวเป็นส่วนสำคัญ

คำสำคัญ: คุณธรรมจริยธรรม การศึกษา

ABSTRACT

This research project is to study the factors that affect the moral and ethical implications of students. Comparison of factors affecting the cultivation of morality and ethics By gender Age and year level And studying guidelines to promote factors that affect moral development And

ethics of Rajamangala University of Technology Isan Central campus Use quantitative research methods (Quantitative Research) and using survey research methodology Using a sample of 380 people, then selected samples using a simple random sampling method, which will be randomly drawn from students from 1-4 Year to obtain representatives of the study population. There is an IOC value (Item-Objective The value of the Congruence Index is between 0.8 - 1.0 and finding the confidence by finding the Cronbach's alpha coefficient at the reliability level of the questionnaire equal to 0.82.

The results showed that factors affecting the cultivation of morality And the ethics of students in the overall opinion is at a high level Of internal factors are The sufficiency economy, external factors such as family factors Research results based on base Summarized as follows 1. Students with different gender have different opinions on factors that affect the cultivation of morality and ethics. Which is not in accordance with the hypothesis 2. Different age students have different opinions on the implantation of morality and ethics Which is in accordance with the hypothesis and 3. students with grade level Different classes There are opinions on factors that result in cultivating morality. And different ethics Which is based on the hypothesis For the promotion guidelines should start with family members as an important part.

Keywords: morality, ethics, education

บทนำ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มของเยาวชน ทุกคนต่างลงความเห็นตรงกันว่า เยาวชนไทยของเราขาดการปลูกฝังในด้านคุณธรรม และจริยธรรมอย่างยั่งยืน คือ อาจจะมีอยู่บ้างแต่เป็นแบบฉาบฉวยไม่เกิดผลที่ถาวร ในขณะที่สังคมไทยต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไทยไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สุทัศน์พงษ์ กุลบุตร, 2550)

ปัญหาดังกล่าวมีความรุนแรง และขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างน่าวิตก เมื่อพิจารณาถึงรากเหง้าของปัญหา ทำให้ทราบได้ว่าเกิดจากการขาดการบูรณาการทางความคิด และการดำเนินงานร่วมกันของสถาบันครอบครัว สถาบันทางการศึกษา และองค์กรที่เกี่ยวข้องนำมาสู่กระบวนการหล่อหลอมทางสังคมที่ไร้ประสิทธิภาพ ไม่ครอบคลุมทุกมิติของปัญหาและมิติของการพัฒนา ประกอบกับสภาวะการณ์ของสังคมไทยในปัจจุบันตกอยู่ในขั้นวิกฤต เกิดวิกฤตศีลธรรม และจรรยาบรรณในตัวบุคคล อันนำไปสู่ปัญหาความไม่สอดคล้องกันของคนในชาติขาดซึ่งการมีอุดมการณ์ ความรักชาติและการมีจิตสำนึกร่วมกันของคนในชาติ ในการพัฒนานักศึกษานั้นจะดำเนินการเป็นส่วน ๆ หรือส่วนย่อยเพียงลำพังไม่ได้ แต่ต้องพัฒนาเป็นส่วนรวม อีกทั้งยังต้องเข้าใจธรรมชาติ และการพัฒนาการของนักศึกษา

ดังนั้นกระบวนการพัฒนานักศึกษาจึงจำเป็นต้องสร้างโอกาสให้เยาวชนในการฝึกพัฒนาตนเอง ผู้อื่น และสังคมโดยรวม เพื่อให้เกิดการหล่อหลอมคุณธรรม และจริยธรรมให้กับนักศึกษาดังจะเห็นได้จาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ในหมวด 1 มาตรา 6 ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ต้องยึดแนวการจัดการศึกษาในหมวด 4 มาตรา 2 การจัดการศึกษาต้องเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม และในมาตรา 24 ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดกระบวนการสอนผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา (ราชกิจจานุเบกษา, 2542)

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา ต้องตั้งอยู่บนหลักการที่เป็นการพัฒนาที่สมบูรณ์รอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม พร้อมทั้งเป็นผู้ที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น เพราะฉะนั้นบทบาทของการศึกษา จึงไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเท่านั้น แต่จะต้องเป็นทั้งตัวการสำคัญในการพัฒนาโดยตรง และเป็นผลของการพัฒนาอีกด้วย

ปัญหาความอ่อนแอทางด้านคุณธรรม และจริยธรรมของเยาวชนไทย มีเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ โดยเฉพาะในกลุ่มของนักศึกษา ตามที่มีข่าวให้ได้รับรู้กันผ่านสื่อต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม ของนักศึกษาโดยศึกษาจากนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง เพื่อให้ทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษาสามารถนำมาสร้างแนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษาได้ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณลักษณะทางด้านคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษา สำหรับสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง
2. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง ” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2561 จำนวน 6,229 คนข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตาราง ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งต้องใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน จากนั้นทำการเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งจะทำให้การสุ่มจากนักศึกษาจากชั้นปีที่ 1-4 จากทุกคณะ เพื่อให้ได้ตัวแทนของประชากรที่ทำการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรม แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 คุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคุณธรรม 5 ท่านพิจารณาความสอดคล้อง ความครอบคลุมของข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คำนียามศัพท์ ความเหมาะสมทางด้านภาษาของข้อความ แล้วนำมาหาค่า IOC (Item-Objective Congruence Index) พบว่า ทุกข้อความมีค่าที่ได้คุณภาพตรงตามเกณฑ์ คือ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 – 1.0 หลังจากนั้นพิจารณาปรับข้อความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และพัฒนารูปแบบของเครื่องมือเพื่อให้เหมาะสมในการใช้ เข้าใจง่ายและสะดวกในการตอบ ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 คุณภาพด้านความเที่ยงหรือค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามมาประเมินค่า โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง ดังนี้

1) ด้านความเมตตา	ค่าความเที่ยง	0.898
2) ด้านความซื่อสัตย์	ค่าความเที่ยง	0.886
3) ด้านความมีวินัย	ค่าความเที่ยง	0.741
4) ด้านความอดทน	ค่าความเที่ยง	0.856
5) ด้านจิตสำนึกในความรับผิดชอบ	ค่าความเที่ยง	0.787
6) ด้านเศรษฐกิจพอเพียง	ค่าความเที่ยง	0.756
7) ด้านสภาพครอบครัวของนักศึกษา	ค่าความเที่ยง	0.845
8) ด้านสภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษา	ค่าความเที่ยง	0.754
9) ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม	ค่าความเที่ยง	0.847

ในการหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.82 ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในระดับดี หมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ทำการศึกษาแนวคิดหลักการ ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณธรรม การปลูกฝังคุณธรรม การส่งเสริมคุณธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศ หลังจากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยได้ประมวลและสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการส่งเสริมและการปลูกฝังคุณธรรม จัดทำเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม ติดตามรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ได้ข้อมูลกลับมาจำนวน 380 คน คิดเป็นร้อยละ 76

3. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที่ t-test และ F-test โดยมีเกณฑ์แปลผลดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น	มากที่สุด
4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น	มาก
3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น	ปานกลาง
2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น	น้อย
1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น	น้อยที่สุด

เกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ดังต่อไปนี้

4.50 – 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีผลต่อการปลูกฝังมากที่สุด
3.50 – 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
2.50 – 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีผลต่อการปลูกฝังปานกลาง
1.50 – 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีผลต่อการปลูกฝังน้อย
1.00 – 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์	มีผลต่อการปลูกฝังน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม	\bar{X}	ผลการวิเคราะห์
ปัจจัยภายใน	4.07	
ความเมตตา	4.21	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
ความซื่อสัตย์	4.08	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
ความมีวินัย	3.85	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
ความอดทน	4.08	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบ	3.98	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
เศรษฐกิจพอเพียง	4.25	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
ปัจจัยภายนอก	4.12	
สภาพครอบครัวของนักศึกษา	4.25	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
สภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษา	4.06	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
สภาพแวดล้อมทางสังคม	4.06	มีผลต่อการปลูกฝังมาก
ภาพรวม	4.09	

จากตารางที่ 1 สามารถอธิบายผลการวิจัยดังนี้

ด้านความเมตตา นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมด้านความเมตตาในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษามีความเห็นอกเห็นใจ สงสารเมื่อเพื่อนได้รับความทุกข์ ($\bar{X} = 4.33$) และข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือนักศึกษยินดีให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือได้ทันทีเมื่อเพื่อนมีปัญหา ($\bar{X} = 4.28$) นักศึกษาชอบช่วยเหลือเพื่อนโดยไม่หวังผลตอบแทน ($\bar{X} = 4.23$) นักศึกษาพร้อมจะให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด หรือทำให้ไม่พอใจ

ด้านความซื่อสัตย์ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษาทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์ทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.25$) นักศึกษามีความจริงใจในการคบหาเพื่อน ($\bar{X} = 4.11$) นักศึกษาไม่กล่าวคำโกหกเพื่อทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

ด้านความมีวินัย นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมด้านความมีวินัยในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย (\bar{X} = 4.30) นักศึกษาแต่งกายเรียบร้อยตามที่วิทยาลัยกำหนด (\bar{X} = 3.91) นักศึกษาถามอาจารย์ทันทีเมื่อไม่เข้าใจในบทเรียนที่อาจารย์สอน (\bar{X} = 3.91) ตามลำดับ

ด้านความอดทน นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมด้านความอดทน ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษาไม่คัดลอกงานเพื่อนที่ซักจูงไปในทางที่ไม่ดี (\bar{X} = 4.25) นักศึกษาไม่ใช้กำลังในการตัดสินปัญหา (\bar{X} = 4.11) นักศึกษายอมรับฟังข้อเสนอนะและข้อบกพร่องในการทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ โดยไม่แสดงความไม่พอใจออกมาให้เห็น (\bar{X} = 4.25) ตามลำดับ

ด้านความรับผิดชอบ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมด้านมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบ ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นักศึกษาส่งงาน หรือ การบ้านตรงตามกำหนดเสมอ (\bar{X} = 4.15) นักศึกษาไม่เคยหลีกเลี่ยงการทำงานบ้านที่ได้รับมอบหมาย (\bar{X} = 3.97) นักศึกษาพยายามแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องในการทำงานเสมอ (\bar{X} = 3.97) ตามลำดับ

ด้านเศรษฐกิจพอเพียง นักศึกษารู้จักการใช้จ่ายตามฐานะและรายได้ของตัวเอง (\bar{X} = 4.43) นักศึกษาใช้ชีวิตโดยไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข เช่น การพนัน และยาเสพติด (\bar{X} = 4.31) นักศึกษาได้ออมเงินไว้บางส่วน เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน และ นักศึกษามีการวางแผนในการใช้จ่ายใช้ชีวิตประจำวัน (\bar{X} = 4.22) ตามลำดับ

ด้านสภาพครอบครัวของนักศึกษา นักศึกษามีความรู้สึกรักอบอุ่นเมื่ออยู่พร้อมหน้าครอบครัว (\bar{X} = 4.43) นักศึกษาอยู่กับผู้ปกครองที่ว่าจะกล่าวตักเตือนเมื่อนักศึกษา กระทำผิดหรือกระทำให้ไม่เหมาะสม (\bar{X} = 4.31) นักศึกษาอาศัยอยู่ในครอบครัวที่ผู้ปกครองมีเวลาให้กับท่านเสมอ และ นักศึกษาอาศัยอยู่ในครอบครัว ที่ทำกิจกรรมร่วมกันเสมอ เช่น ทานอาหารร่วมกัน ไปเที่ยวร่วมกัน ฯ (\bar{X} = 4.22) ตามลำดับ

ด้านสภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษา นักศึกษาไม่เลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่ดีจากเพื่อนในห้องเรียน, เพื่อนบ้านที่อยู่ใกล้เคียง (\bar{X} = 4.43) นักศึกษารู้สึกไม่ดี ถ้าอาจารย์ผู้สอน ใช้วิธีการลงโทษที่รุนแรง สร้างความอับอายให้กับนักศึกษาต่อหน้าเพื่อน ๆ (\bar{X} = 4.10) สถานศึกษาจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมให้นักศึกษามีส่วนร่วมทุกครั้ง (\bar{X} = 4.08) ตามลำดับ

ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ชุมชนไม่ได้มีส่วนช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักศึกษาให้ดีขึ้น (\bar{X} = 4.43) นักศึกษาชอบเลียนแบบพฤติกรรมของดารา-นักร้อง (\bar{X} = 4.10) การใช้สื่อทาง Internet มีผลทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาเสื่อม (\bar{X} = 4.08) ตามลำดับ

2. วิเคราะห์แนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตศูนย์กลาง

แสดงการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถาม (Contents Analysis) ที่เป็นคำถามปลายเปิดในข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับแนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม

สภาพแวดล้อมด้านครอบครัว

1. สมาชิกในครอบครัวต้องรู้จักรักสามัคคีกัน มีการทานอาหารร่วมกันและมี การพูดคุย ปรึกษาหารือกันอย่าง ใกล้ชิดในทุกปัญหา
2. บิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายใน ครอบครัว
3. บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบที่ดีแก่ บุตรหลาน

สภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษา

4. สถานศึกษาควรจัดให้ครู-อาจารย์ นักศึกษา รวมถึงผู้ปกครองของนักศึกษา เป็นเครือข่ายคุณธรรม และมีการ ร่วมกันทำกิจกรรมอย่างเป็นกัลยาณมิตร
5. ครู-อาจารย์ ควรประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบที่ดีแก่นักศึกษา

สภาพแวดล้อมทางสังคม

6. สมาชิกในชุมชนต้องมีความรัก สามัคคีกัน และมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ ส่งเสริมคุณธรรมที่นักศึกษา สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้

สรุปและอภิปรายผล

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตศูนย์กลาง

สรุปผลการวิจัย ข้อมูลทั่วไป จากแบบสอบถามที่ได้รับกลับ จำนวน 380 ชุด พบว่า นักศึกษาที่ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง จำนวน 246 คน นักศึกษาชาย มีจำนวน 134 คน นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมี อายุเกินกว่า 19-21 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.20 รองลงมาคือ 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.5 อายุระหว่าง 16-18 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.70 เมื่อแยกนักศึกษากลุ่มตัวอย่างออกเป็นชั้นปี พบว่า เป็นนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 47.4 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 24.20 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 คิดเป็น ร้อยละ 16.80

ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นใน ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นในแต่ละปัจจัย ผลการวิเคราะห์ที่ได้คือ ปัจจัย ภายใน พบว่านักศึกษารับรู้ในด้าน เศรษฐกิจพอเพียง เมื่อเปรียบเทียบกับคุณธรรมในด้านอื่น ๆ รองลงมา ได้แก่ ความเมตตา ความซื่อสัตย์ ความ อดทน มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบ ความมีวินัย ซึ่งอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ในขณะที่ปัจจัยภายนอก พบว่า ครอบครัวเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมสูงสุดรองลงมาได้แก่ สถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ทางสังคม ตามลำดับ

ด้านความเมตตา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายชื่อ พบว่า นักศึกษามีความเห็นอกเห็นใจ สงสารเมื่อเพื่อนได้รับความทุกข์ มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด และนักศึกษาเป็นผู้ ยอมรับและเข้าใจนิสัยใจคอของเพื่อนได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความซื่อสัตย์ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม และรายช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาทำการบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยความซื่อสัตย์ ทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และนักศึกษาเข้าเรียนตรงต่อเวลาสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความมีวินัย ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม และรายช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ นักศึกษาไม่เคยแอบโทรศัพทในขณะที่อาจารย์กำลังสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความอดทน ตามความคิดเห็นของนักศึกษากลุ่มในภาพรวม และรายช้อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาไม่คล้อยตามเพื่อน ที่ชักจูงไปในทาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ นักศึกษาจะไม่โกรธ หรือแสดงความไม่พอใจ เมื่อเพื่อนตำหนิหรือต่อว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านความมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบ ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม และ รายช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษาส่งงาน หรือการบ้านตรงตามกำหนดเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ นักศึกษาเตรียมตัวอ่านหนังสือก่อนเข้าเรียน / ก่อนสอบ มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม และรายช้อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษารู้จักการใช้จ่ายตามฐานะ และรายได้ของตนเอง มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด และนักศึกษาทำบัญชีรายรับ – จ่าย เป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านสภาพครอบครัวของนักศึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม และราย ช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความรู้สึกรอบอุ่น เมื่ออยู่พร้อมหน้า ครอบครัว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และ นักศึกษาอาศัยอยู่ในครอบครัวที่ผู้ปกครองไม่ตี้มเหล่า และไม่เล่นการพนัน มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านสภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม และราย ช้อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาไม่เลียนแบบพฤติกรรม ที่ไม่ดีจากเพื่อน ในห้องเรียน, เพื่อนบ้านที่อยู่ในวัยเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และนักศึกษารู้สึกไม่ตี ถ้า อาจารย์ผู้สอนไม่มีการลงโทษหรือตำหนิเมื่อนักศึกษากระทำผิด หรือไม่เชื่อฟัง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ตามความคิดเห็นของนักศึกษาในภาพรวม และรายช้อยู่ ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้สื่อทาง Internet มีผลทำให้คุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษาเสื่อม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และกศึกษารับเอาวัฒนธรรมตะวันตกในการแต่งกายที่ไม่เหมาะสม มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ศึกษาแนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตศูนย์กลาง

แนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม ผลจากการวิเคราะห์ถึงแนวทางส่งเสริมปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกฝังคุณธรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพครอบครัวของนักศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษา ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม และสถาบันศาสนา พบว่ามี 6 ข้อ ได้แก่

สภาพแวดล้อมด้านครอบครัว

1. สมาชิกในครอบครัวต้องรู้จักรักสามัคคีกัน มีการทานอาหารร่วมกันและมี การพูดคุย ปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิดในทุกปัญหา
2. บิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายใน ครอบครัว
3. บิดา-มารดา หรือผู้ปกครองต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบที่ดีแก่ บุตรหลาน

สภาพแวดล้อมด้านสถานศึกษา

4. สถานศึกษาควรจัดให้ครู-อาจารย์ นักศึกษา รวมถึงผู้ปกครองของนักศึกษา เป็นเครือข่ายคุณธรรม และมีการ ร่วมกันทำกิจกรรมอย่างเป็นกัลยาณมิตร
5. ครู-อาจารย์ ควรประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นต้นแบบที่ดีแก่นักศึกษา

สภาพแวดล้อมทางสังคม

6. สมาชิกในชุมชนต้องมีความรัก สามัคคีกัน และมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ ส่งเสริมคุณธรรมที่นักศึกษา สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้

ทรรศนะตามมุมมองผู้วิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยภายในของนักศึกษาที่มีผลอย่างสูงต่อการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยคุณธรรมภายในตัวของนักศึกษาจะทำหน้าที่ต่าง ๆ กัน ดังงานเขียน ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ที่กล่าวไว้ว่า คุณธรรม แต่ละตัวจะทำหน้าที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. คุณธรรมด้านความมีวินัย และความอดทน จะทำหน้าที่เป็นแรงผลักดันให้คน เกิดความพยายามในการ ลงมือกระทำสิ่งที่มุ่งหมายไว้ให้ประสบความสำเร็จ เปรียบเสมือนเป็น รากฐานที่แข็งแกร่งให้กับบุคคล
2. คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์ และมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบ จะทำหน้าที่ เป็นปัจจัยหล่อเลี้ยง สร้างแรงผลักดันให้คนมีวินัย และความอดทน โดยผ่านการดำเนิน ชีวิตประจำวัน
3. คุณธรรมด้านความพอเพียง จะเป็นเครื่องมือเหนี่ยวรั้งให้คนทำในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม ไม่มีความโลภ ด้านทานความอยากได้ตามกระแสวัตถุนิยม
4. คุณธรรมด้านความเมตตา เป็นเครื่องมือให้คนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข รู้จักการให้ ความเคารพและให้ความสำคัญต่อบุคคลรอบข้าง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเชิงนโยบาย

หน่วยของสังคมในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน สื่อมวลชน รัฐบาล รวมถึงวัด จะต้องมีส่วนร่วมในการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมให้แก่ นักศึกษาอย่าง จริงจัง และเป็นระบบมากขึ้น จาก ผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางที่จะช่วยปลูกฝัง พัฒนา คุณธรรม และจริยธรรมของนักศึกษา ดังนี้

ครอบครัวของนักศึกษา พ่อ-แม่ ผู้ปกครอง จะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี และจัดสรรเวลาในการพูดคุย ทานอาหาร หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับนักศึกษาให้มากขึ้น เพื่อที่จะสร้างความอบอุ่น ความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นภายในครอบครัว เป็นการช่วยลดช่องว่าง ระหว่างตัวนักศึกษากับพ่อ-แม่ ผู้ปกครอง

สถานศึกษาจะต้องมีการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่ช่วยพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม เช่น การจัดโครงการให้ครู-อาจารย์ นักศึกษา รวมถึงผู้ปกครอง เป็นเครือข่ายคุณธรรม นอกจากนี้ สถานศึกษาจะต้องวางนโยบายให้อาจารย์ผู้สอนในทุกรายวิชามีการสอดแทรกเนื้อหาในส่วนที่เป็น คุณธรรมเข้าไปในการสอนทุกครั้ง

สถาบันทางสังคม โดยเฉพาะสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสื่อ ควรตระหนักการ ผลิตสื่อที่มีคุณภาพเหมาะสมกับนักศึกษา และควรมีการสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรม และ จริยธรรมเข้าไปในรายการต่าง ๆ ด้วย ในส่วนของชุมชน ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ พัฒนาคุณธรรม โดยให้นักศึกษาในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วม นอกจากนี้รัฐบาลควรให้ความสำคัญใน การออกโครงการรณรงค์ ส่งเสริม ยกย่องคนดีมีคุณธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักศึกษา

สถาบันศาสนา ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติธรรม มีการจัดโครงการที่ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมโดยประสานความร่วมมือกับบ้าน สถานศึกษา และชุมชน นอกจากนี้ยัง ควรส่งพระเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถออกไปสอนธรรมะให้กับนักศึกษา นอกจากนี้วัดยัง ควรจัดสถานที่พร้อมด้วยพระเจ้าหน้าที่เพื่อคอยต้อนรับนักศึกษาในการไปจัดกิจกรรมด้านคุณธรรม ที่วัด เป็นต้น การร่วมมือกันของทุกภาคส่วนในสังคม จะช่วยให้นักศึกษาได้รับการปลูกฝัง พัฒนา ความเป็นผู้ที่มีคุณธรรม และจริยธรรมได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. **การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2553

สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ รศ.ดร. และศศิกาญจน์ ทวีสุวรรณ รศ.ดร. **รายงานการวิจัยการส่งเสริม คุณธรรมที่มีประสิทธิภาพ กรณีศึกษากลุ่มเด็ก / เยาวชนและข้าราชการภาครัฐ**. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงวัฒนธรรม, 2552.

สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. **มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพัฒนาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุด ทอง จำกัด, 2550.

สุทัศน์พงษ์ กุลบุตร. **การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักศึกษา**. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม: มหาวิทยาลัยศรีปทุม, 2550.

ราชกิจจานุเบกษา. **หมวดที่1 บททั่วไป ความหมายและหลักการ**. เล่มที่ 116 ตอนที่74, 2542.